

Cuprins

PARTEA I. DREPT FINANCIAR EUROPEAN.....	1
Capitolul I. Obiectul de reglementare și autonomia dreptului financiar european.....	3
Secțiunea 1. Premisele apariției Comunităților Europene și evoluția acestora...	3
Secțiunea a 2-a. Uniunea Europeană, cea mai completă formă de integrare comunitară.....	7
Secțiunea a 3-a. Dreptul financiar și fiscal european – ramură autonomă de drept.....	11
Secțiunea a 4-a. Principalele momente în evoluția reglementărilor financiare europene, în paralel cu evoluția construcției comunitare	15
Capitolul II. Izvoarele dreptului financiar european.....	20
Secțiunea 1. Izvoarele primare ale dreptului financiar și fiscal european	21
§1. Tratatul asupra Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului	21
§2. Tratatul instituind Comunitatea Europeană (Tratatul CEE).....	22
§3. Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Actul Unic European.....	25
§4. Tratatul asupra Uniunii Europene (Tratatul UE).....	25
§5. Tratatul de aderare pentru statele noi membre ale uniunii.....	26
§6. Tratatul de la Amsterdam.....	27
§7. Tratatul de la Nice.....	27
§8. Tratatul stabilind o Constituție pentru Europa	28
§9. Tratatul de la Lisabona.....	30
Secțiunea a 2-a. Izvoarele derivate ale dreptului financiar european	30
§1. Regulamentul – act normativ derivat	31
§2. Directiva – act normativ derivat.....	32
§3. Decizia – act normativ derivat	36
Secțiunea a 3-a. Izvoarele nescrise ale Dreptului financiar și fiscal european.....	37
§1. Principiile Dreptului european	37
§2. Jurisprudența în dreptul financiar și fiscal european.....	39
§3. Cutuma la nivel european.....	41
§4. Izvoare specifice dreptului fiscal european.....	42
Capitolul III. Apariția și evoluția Uniunii Monetare Europene.....	43
Secțiunea 1. Uniuni monetare istorice în Europa	43
§1. Uniunea monetară austro-ungară	43
§2. Uniunea latină	44
§3. Uniunea monetară scandinavă.....	46
§4. Uniunea monetară belgo-luxemburgheză.....	46
§5. Unitățile de cont europene – ECU.....	47
Secțiunea a 2-a. Sistemul Monetar European	48

§1. Mecanismul „șarpelui monetar”.....	48
§2. Constituirea și funcționarea SME	50
Secțiunea a 3-a. Prevederi ale Tratatului asupra Uniunii Europene.....	53
§1. Geneza și elementele de bază ale tratatului.....	53
§2. Uniunea Economică și Monetară	53
§3. Elemente definitorii ale UEM	54
3.1. Autoritatea monetară unică.....	54
3.2. Moneda comună	55
3.3. Finanțe publice sănătoase	55
3.4. Criterii de convergență	55
Secțiunea a 4-a. Adoptarea Euro drept moneda unică europeană	58
§1. Simbolică EURO.....	59
§2. Funcțiile EURO.....	61
§3. Efectele trecerii la EURO asupra contractelor comerciale în derulare... 62	
§4. Principii aplicabile în perioada de tranziție.....	63
4.1. Principiul fungibilității	63
4.2. Principiul “no compulsion no prohibition”.....	64
4.3. Dubla afișare a prețurilor	64
4.4. Excepții de la aplicarea principiilor în perioada de tranziție	64
Secțiunea a 5-a. EURO, moneda unică europeană	65
§1. Conceptul și semnificațiile monedei EURO	65
§2. Avantajele monedei unice	67
§3. Riscurile monedei unice europene	70
§4. Efectele monedei unice europene asupra economiei mondiale.....	73
4.1. Puterea economică a EURO	75
4.2. Stabilitatea EURO	76
4.3. Efectele adoptării monedei unice asupra cadrului normativ.....	78
Secțiunea a 6-a. Pactul de stabilitate și creștere.....	78
Capitolul IV. Sistemul bancar european.....	82
Secțiunea 1. Institutul Monetar European.....	82
§1. Constituirea și obiectivele IME.....	82
§2. Atribuțiile IME.....	82
§3. Funcțiile IME (consultative, operaționale și tehnice)	83
§4. Administrarea IME și finanțarea	84
§5. Actele emise de IME și controlul de legalitate.....	85
§6. Lichidarea IME	86
Secțiunea a 2-a. Sistemul european al băncilor centrale.....	86
§1. Rolul Sistemului European al Băncilor Centrale	87
§2. Organizarea SEBC	88
§3. Principalele atribuții ale SEBC	89
§4. Banca Centrală Europeană	89
4.1. Organele de decizie și responsabilitățile lor	92
4.2. Funcțiile monetare și operațiunile desfășurate de BCE.....	96
4.3. Dispoziții financiare privind SEBC	98
4.4. Actele juridice ale BCE	99
§5. Băncile Centrale Naționale	100

Secțiunea a 3-a. Politica monetară la nivelul Uniunii Europene.....	102
§1. Noțiunea de politică monetară	102
§2. Obiectivele politicii monetare europene	103
§3. Banca Centrală Europeană – unic titular al dreptului de a realiza politica monetară unică	106
§4. Operațiunile de open market	111
§5. Facilitățile permanente	112
§6. Sistemul rezervelor minime obligatorii	113
Capitolul V. Bugetul Uniunii Europene	115
Secțiunea 1. Noțiunea și importanța conceptului de buget al UE.....	115
Secțiunea a 2-a. Principiile bugetare la nivelul bugetului central al UE.....	118
§1. Principiul unității și al adevărului bugetar	118
§2. Principiul anualității	119
§3. Principiul echilibrului	121
§4. Principiul unității de cont.....	122
§5. Principiul universalității	122
§6. Principiul specialității	123
§7. Principiul buneii gestiuni financiare	124
§8. Principiul transparenței	125
Secțiunea a 3-a. Procedura bugetară	126
Secțiunea a 4-a. Structura bugetului UE.....	132
§1. Veniturile bugetului unional	134
§2. Cheltuielile UE.....	138
2.1. Cheltuieli pentru înfăptuirea politicii agricole.....	140
2.2. Cheltuieli structurale.....	141
2.3. Cheltuieli interne	143
2.4. Cheltuielile administrative.....	143
2.5. Cheltuieli destinate acțiunilor externe	145
Secțiunea a 5-a. Execuția bugetară	145
PARTEA A II-A. DREPT FISCAL EUROPEAN	151
Capitolul I. Reglementări uniforme privind impozitele și taxele în Uniunea Europeană.....	153
Secțiunea 1. Politica fiscală la nivelul Uniunii Europene.....	153
Secțiunea a 2-a. Armonizarea fiscală și cooperarea fiscală – piloni ai politicii fiscale comunitare	158
Capitolul II. Cadrul normativ european în domeniul impozitelor și taxelor.....	161
Secțiunea 1. Apariția reglementărilor uniforme europene în domeniul fiscal.....	161
Secțiunea a 2-a. Clasificarea și înregistrarea impozitelor și taxelor conform Sistemului European de Conturi.....	163
§1. Impozite și taxe asupra producției și importurilor.....	163
§2. Impozite curente pe venit și pe avere	168
§3. Contribuțiile și alocațiile sociale	170
§4. Impozite și taxe asupra capitalului	175

Capitolul III. Principalele taxe și impozite la nivel european	177
Secțiunea 1. Impozitul pe profit.....	179
Secțiunea a 2-a. Impozitul pe venit.....	182
Secțiunea a 3-a. Taxa pe valoare adăugată	185
Secțiunea a 4-a. Impozitul pe avere	200
Secțiunea a 5-a. Taxele de mediu	201
Secțiunea a 6-a. Alte categorii de impozite și taxe	202
§1. Impozite și taxe pe activitatea comercială a întreprinderilor.....	202
§2. Impozite și taxe asupra succesiunilor și donațiilor.....	202
§3. Impozite pentru deținerea sau transmiterea dreptului de proprietate imobiliară	203
§4. Accizele.....	203
§5. Contribuțiile sociale obligatorii.....	205
Secțiunea a 7-a. Oportunitatea unui impozit unic european	205
Capitolul IV. Organizarea activității de control financiar în Uniunea Europeană	211
Secțiunea 1. Conceptul de control financiar în contextul activităților desfășurate de Uniunea Europeană	211
Secțiunea a 2-a. Baza normativă a reglementării activităților de control financiar la nivel european	213
Secțiunea a 3-a. Curtea Europeană de Conturi	214
§1. Sarcini și competențe	218
§2. Organizare și funcționare	222
Secțiunea a 4-a. Atribuțiile altor instituții europene în domeniul controlului financiar.....	224
Capitolul V. Evaziunea fiscală	226
Secțiunea 1. Considerații generale.....	226
Secțiunea a 2-a. Noțiunea evaziunii fiscale	229
Secțiunea a 3-a. Cauzele evaziunii fiscale	233
Secțiunea a 4-a. Modalitățile evaziunii fiscale	234
§1. Modalități generale ale evaziunii fiscale.....	234
§2. Evaziunea cu ajutorul conturilor bancare.....	236
§3. Moduri de evaziune în contabilitate prin intermediul unor conturi.....	237
Secțiunea a 5-a. Măsurarea fenomenului de evaziune fiscală.....	239
§1. Dificultatea determinării exacte a mărimii evaziunii fiscale	239
§2. Instrumentele de măsură a evaziunii fiscale	240
2.1. Metodele aproximative	240
2.2. Metoda eșantionului reprezentativ al contribuabililor	241
Secțiunea a 6-a. Mărirea evaziunii fiscale	242
Secțiunea a 7-a. Analiza elementelor constitutive ale infrafracțiunii de evaziune fiscală	243
§1. Subiectele evaziunii fiscale	243
§2. Obiectul evaziunii fiscale.....	243
§3. Latura subiectivă a infrafracțiunii de evaziune fiscală	243
§4. Latura obiectivă a infrafracțiunii de evaziune fiscală.....	243
Secțiunea a 8-a. Efectele evaziunii fiscale.....	246

§1. Efectele fenomenului de evaziune fiscală asupra formării veniturilor statului	247
§2. Efectele economice ale fenomenului de evaziune fiscală	247
§3. Efectele sociale ale fenomenului de evaziune fiscală	247
§4. Efectele politice ale fenomenului de evaziune fiscală.....	247
Secțiunea a 9-a. Combaterea evaziunii fiscale.....	247
Secțiunea a 10-a. Fenomenul de evaziune fiscală în legislația internațională.....	247
§1. Măsurarea neconformării fiscale (rezistenței la impozite)	247
§2. Formele de micșorare a sarcinii fiscale	247
2.1. „Economisirea” de impozite (<i>tax saving</i>)	247
2.2. Frauda fiscală (<i>tax fraud</i>)	247
2.3. Evaziunea fiscală (<i>tax avoidance</i>)	247
§3. Măsurile generale pentru combaterea evaziunii și fraudei fiscale internaționale.....	247
3.1. Criterii de clasificare	247
3.2. Evaziunea (<i>avoidance</i>)	247
Secțiunea a 11-a. Măsurile specifice pentru combaterea evaziunii și fraudei fiscale internaționale	247
§1. Necesitatea prevederilor speciale	247
§2. Persoanele fizice rezidente (migrarea)	247
§3. Persoanele juridice rezidente.....	247
3.1. Evitarea rezidenței	247
3.2. Migrarea și transferul bunurilor.....	247
3.3. Transferul de valori	247
3.4. Abuzul de creditul (scutirea) impozitului extern	247
§4. Contribuabilii nerezidenți.....	247
4.1. Impozitarea veniturilor provenite din servicii personale independente ..	247
4.2. Impozitarea veniturilor (din investiții) la sursă.....	247
4.3. Impozitarea creșterii de capital pe baza determinării proprietății reale...	247
§5. Controlul schimbului (economic) și autorizarea fiscală.....	247
Secțiunea a 12-a. Lupta împotriva fraudei fiscale la nivelul UE	247
Secțiunea a 13-a. Evoluția reglementărilor din România privind evaziunea fiscală	247
Secțiunea a 14-a. Armonizarea legislativă în domeniul fraudei fiscale.....	247
Bibliografie	247